

Izvještaj o upravljanju

JUGOPETROL AD

Podgorica, Maj 2021. godine

U prvom kvartalu 2021. godine Jugopetrol AD nastavlja sa ostvarivanjem svoje strateške vizije vodeće naftne kompanije u Crnoj Gori, uprkos izazovima sa kojima se suočava zbog pandemije izazvane korona virusom.

Rezultati prodaje

Ukupna prodaja goriva u prvom kvartalu 2021. godine bilježi pad od -14% u odnosu na isti period prošle godine, usled uticaja pandemije izazvane korona virusom (COVID-19) tokom januara i februara ove godine.

Pad prodaje zabilježen je u gotovo svim prodajnim kanalima, izuzev prodaje brodovima i jahtama koja je ostvarila značajan porast u odnosu na isti period prošle godine. Najlošiji rezultat zabilježen je u avijaciji kao rezultat bankrota našeg glavnog kupca i još uvijek aktivnih ograničenja putovanja.

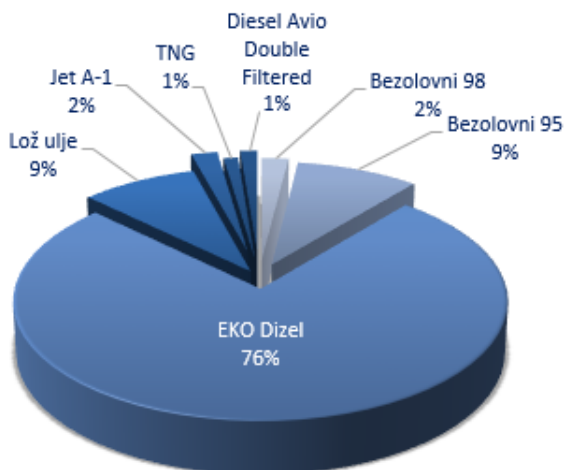
Što se tiče proizvoda, počev od 10. marta na našim EKO benzinskim stanicama je dostupno novo Diesel Avio Double Filtered gorivo, nakon odluke Vlade CG da liberalizuje prodajne cijene visokokvalitetnih goriva.

Diesel Avio Double Filtered gorivo, sa povećanim cetanskim brojem, obezbjeđuje čistoću motora i vrhunske performanse automobila. Idealno je gorivo i za profesionalna i teška vozila sa dizel motorima Euro 5 i Euro 6.

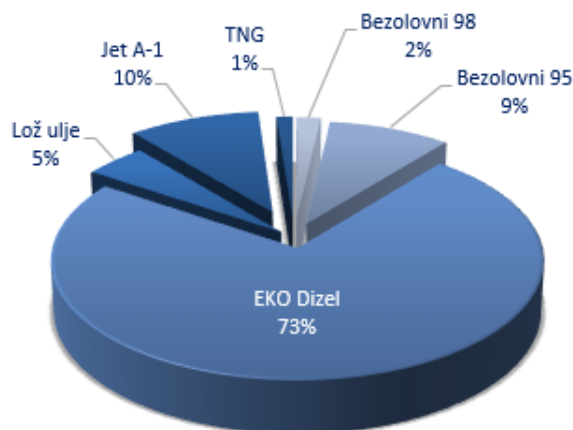
Tehnološki unaprijeđen eurodizel kreiran je oplemenjivanjem aditivima koji poboljšavaju rad motora i primjenom tehnologije filtriranja goriva koja se koriste u avio industriji.

Eko dizel je i dalje najprodavaniji proizvod, sa 77% od ukupne prodaje (porast u odnosu na 74% u 2020. godini kao posledica manjeg udjela JET-a, čija prodaja je najviše pogođena ograničenjima putovanja tokom pandemije).

Prodaja po vrsti goriva I kvartal 2021

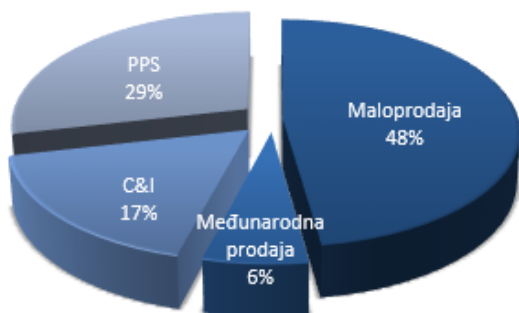

Prodaja po vrsti goriva I kvartal 2020

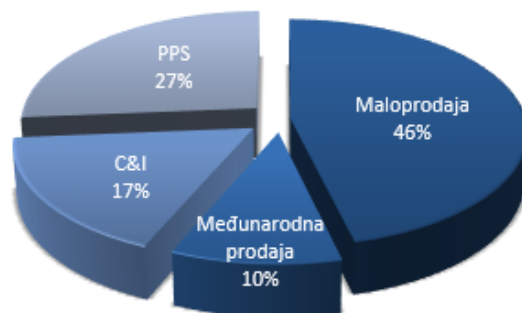

Pored promjene u ukupnoj prodaji, došlo je i do promjene raspodjele po segmentima, što se može vidjeti u prikazu koji slijedi:

Prodaja po segmentima I kvartal 2021

Prodaja po segmentima I kvartal 2020

U prvom kvartalu 2021. godine, zabilježen je pad prodatih količina u maloprodajnoj mreži od -12% u odnosu na isti period prošle godine. Uprkos negativnom uticaju pandemije na maloprodajne performanse, Kompanija je fokusirana na uspješan završetak projekta rekonstrukcije svoje maloprodajne mreže, kojim će se značajno poboljšati izgled benzinskih stanica i postaviti temelj budućeg rasta prodaje.

Prodaja privatnim benzinskim stanicama se smanjila za -7% u odnosu na isti period prošle godine. Kao što je slučaj sa većinom prodajnih kanala, uzrok je manja potrošnja na tržištu, izazvana epidemijom korona virusa COVID-19.

Obim prodaje komercijalnim i industrijskim kupcima (C&I) u prvom kvartalu 2021. godine se smanjio za -14% u odnosu na isti period prošle godine.

Prodaja u avio sektoru je najviše pogođena pandemijom korona virusa (COVID-19). U trećem kvartalu 2021. godine zabilježen je pad u prodaji od -47% u odnosu na prošlu godinu.

Prodaja brodovima i jahtama u prvom kvartalu se povećala u odnosu na isti period prošle godine, iz razloga što u prva dva mjeseca prošle godine nije bilo realizovane prodaje u ovom distributivnom kanalu.

Finansijski pokazatelji

Profitabilnost	Q1 2021	Q1 2020	Q1 2019	Q1 2018
Neto profitna marža %	-1,1%	-0,3%	-3,9%	3,0%
EBITDA marža %	3,0%	2,5%	-1,5%	5,2%
Bruto profitna marža %	18,1%	14,1%	9,0%	16,5%

Bruto profitna marža se povećala u odnosu na isti period prošle godine, uprkos činjenici da je na profitabilnost negativno uticala pandemija izazvana korona virusom, nakon čega je ukupna prodaja manja za -14% u odnosu na isti period prošle godine.

Kada su u pitanju troškovi, operativni troškovi Kompanije u prvom kvartalu 2021. su manji u odnosu na isti period prošle godine.

Troškovi amortizacije su veći u odnosu na isti period prošle godine najvećim dijelom zbog ulaganja u maloprodajnu mrežu.

Osnova organizacione strukture Kompanije je stabilna i Kompanija je spremna da se suoči sa svim izazovima. Finansijska struktura Kompanije je takođe stabilna, likvidnost je na visokom nivou, čime je obezbijeđena dodatna sigurnost u ovoj teškoj i neizvjesnoj situaciji. Na osnovu naše analize, zaključuje se da ne postoji materijalna neizvjesnost u pogledu mogućnosti Kompanije da nastavi svoje poslovanje. Nove politike koje se sprovode na nivou Evrope i na lokalnom nivou, a kojima će se ublažiti uticaj ove nezapamćene krize tokom njenog trajanja i po prestanku iste, od izuzetnog su značaja.

Likvidnost	Q1 2021	Q1 2020	Q1 2019	Q1 2018
Tekuća likvidnost	4,09	4,29	3,12	5,19
Koeficijent ubrzane likvidnosti	2,98	3,23	2,12	3,28
Koeficijent trenutne likvidnosti	1,83	2,12	1,06	1,58

Pokazatelji likvidnosti su konstantno na visokom nivou. Visoke vrijednosti pokazatelja likvidnosti ukazuju na to da je Kompanija uvijek bila u mogućnosti da bez poteškoća ispuni svoje kratkoročne obaveze.

Jugopetrol AD ima izuzetno snažnu finansijsku poziciju, koja se odlikuje niskim koeficijentom zaduženosti i činjenicom da Kompanija nema dugovanja.

Operativni podaci

Jugopetrol AD je 2017. godine započeo projekat rekonstrukcije i adaptacije većeg broja benzinskih stanica, u cilju unapređenja maloprodajne mreže do kraja 2021. godine. U prethodnom periodu, tj. zaključno sa 31. martom 2021, završena je rekonstrukcija ili adaptacija ukupno dvadeset pet benzinskih stanica, dok je u toku rekonstrukcija još šest benzinskih stanica.

Dodatno, završena je izgradnja nove benzinske stanice Podgorica 11 koja je počela sa radom 27. marta. Takođe, potpisan je ugovor o dugoročnom zakupu benzinske stanice u Tuzima, čiji se početak izgradnje očekuje u drugom kvartalu 2021, a početak rada u oktobru mjesecu.

Na Instalaciji Bar su nastavljene opsežne pripreme za projekat izgradnje novog autopunilišta prilagođenog za podno punjenje autocistijerni, čime će Instalacija biti opremljena u skladu sa najsavremenijim tehničkim, bezbjedonosnim i standardima zaštite životne sredine. Povećan je stepen automatizacije na Instalaciji ugradnjom novih motornih ventila koji se upravljaju iz kontrolne sale.

U Službi za transport goriva je u toku proces nadogradnje prve tri cistijerne za prevoz goriva. Nadogradnjom će se unaprijediti njihova funkcionalnost i obezbijediti kompatibilnost sa sistemom za podno punjenje na Instalaciji Bar, a proces će biti nastavljen i sa ostatkom voznog parka do kraja godine.

Na avioservisima Tivat i Podgorica su u toku redovni procesi održavanja, u skladu sa smanjenim obimim avio saobraćaja izazvanog pandemijom virusa.

Jugopetrol AD je jedina naftna kompanija u Crnoj Gori koja svojom maloprodajnom mrežom pokriva cijelu teritoriju ove države. Da bi zadržala poziciju lidera na tržištu i dalje unaprijedila svoju ponudu, Kompanija planira da umjereno proširi svoju mrežu u narednim godinama.

Na kraju prvog kvartala 2021. godine broj zaposlenih u Jugopetrolu AD iznosio je 99, što je za 2 zaposlena više nego u istom periodu prošle godine. Kompanija nastavlja da bude posvećena svojim zaposlenima i da ulaže u njihov razvoj i edukaciju.

Kao i prethodnih godina, i ove godine Jugopetrol AD učestvuje u Vladinom programu stručnog osposobljavanja. U 2021. godini angažovano je 7 pripravnika.

Korporativna društvena odgovornost

Društvena odgovornost i briga o svojim zaposlenima je sastavni dio poslovanja kompanije Jugopetrol AD koja u kontinuitetu nastoji da doprinese razvoju zajednice u kojoj posluje. Kompanija nastavlja sa ulaganjem u prepoznatljivost svoje strategije kao društveno odgovorne kompanije ka svojim zaposlenima, svim zainteresovanim stranama, kao i široj javnosti.

Planirane aktivnosti za 2021. godinu su usmjerene u cilju doprinosa razvoja edukaciji, sportu i kulturi. Veće aktivnosti koje su planirane za 2021. godine su pomoć osnovnim školama u zemlji,

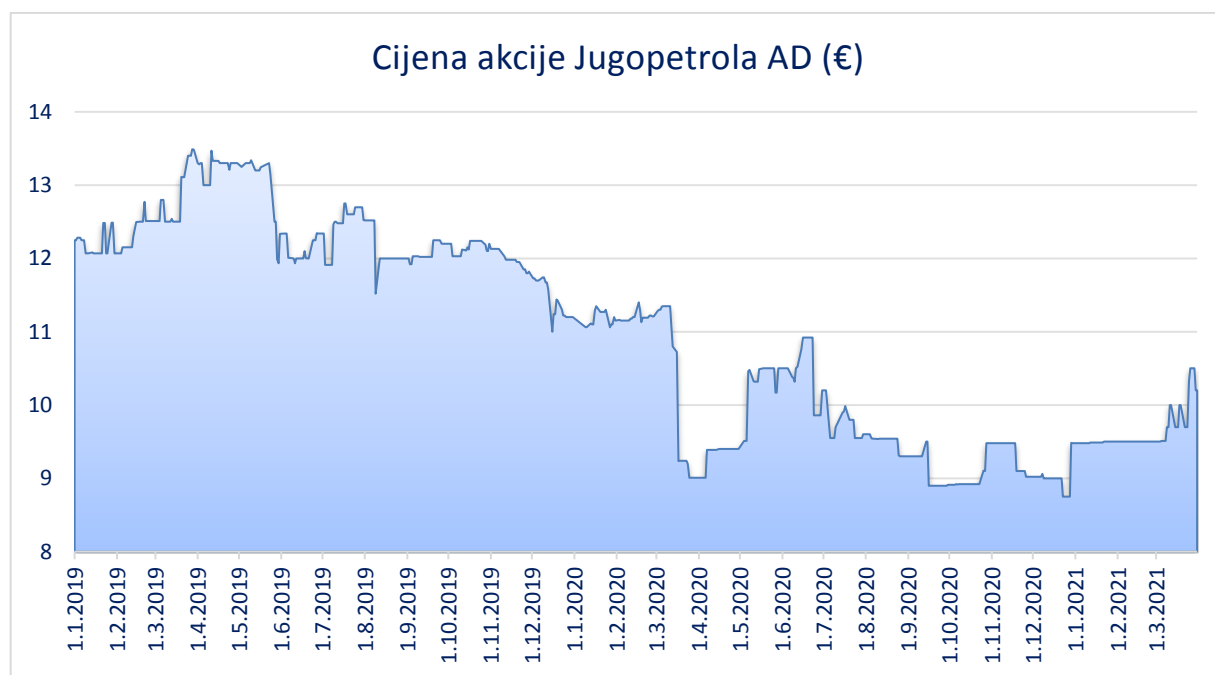

pomoć djeci iz Dječijeg doma „Mladost“ Bijela, EKO Mini Odbojka i mnoge druge. Dodatno, planirane su aktivnosti koje imaju za cilj podršku zdravstvenom sektoru u borbi protiv novog korona virusa.

Berzanski podaci

Akcije Jugopetrola AD su među najtraženijim na Crnogorskoj berzi. Tokom prvog kvartala 2021. godine cijena akcije se kretala u rasponu između 9-10€ po akciji. Broj akcija je ostao nepromijenjen.

Skupština akcionara Jugopetrol AD, na vanrednoj sjednici, održanoj dana 30.03.2021 donijela je Odluku o drugom dijelu raspodjeli dobiti za poslovnu 2019. godinu. U skladu sa Odlukom, ukupan bruto iznos dividende koja se isplaćuje akcionarima je 1.396.191,30EUR. Bruto dividenda po akciji iznosi 0,30EUR. Neto dividenda po akciji iznosi 0,273EUR. Isplata dividende je realizovana 16.04.2021.

UPRAVLJANJE RIZIKOM

Glavni faktori rizika i metoda upravljanja rizikom

Kompanija je izložena raznim makroekonomskim (deviznim, naftnim), finansijskim (tržišni rizik, kreditni rizik, rizik likvidnosti), kao i operativnim rizicima. U skladu s najboljom međunarodnom praksom i u kontekstu lokalnog tržišta i regulatornog okvira, cjelokupna politika upravljanja rizicima Kompanije ima za cilj smanjenje mogućeg izlaganja volatilnosti tržišta i/ili ublažavanje štetnih uticaja na finansijski položaj Kompanije u mjeri u kojoj je to moguće.

Opšti program upravljanja rizicima Kompanije fokusira se na pojedinačna područja rizika individualnim rješavanjem svake kategorije rizika. Glavni rizici s kojima se suočava Kompanija, kao i odgovarajuće mjere ublažavanja opisane su u nastavku:

Glavni rizici	Procjena/Metode upravljanja rizikom
Makroekonomska sredina	
Devizni rizik	<ul style="list-style-type: none"> - Funkcionalna valuta Kompanije je euro, i prodaja i kupovina su izražene u eurima. Menadžment je procijenio da izloženost fluktuacijama u stranim valutama nije materijalna. - Manji broj transakcija u drugim valutama konvertuje se u euro na datum transakcije
Cijena nafte	<ul style="list-style-type: none"> - Kompanija je izložena riziku od robne cijene nafte. Međutim, imajući u vidu činjenicu da su prodajne cijene utvrđene državnom uredbom koja prati tržišne cijene nafte, izloženost ovom riziku nije značajna za domaće tržište, iako ne postoji 100% zaštita od međunarodnih oscilacija cijena goriva.
Finansijski rizici	
Tržišni rizik: - Novčani tok i rizik kamatne stope	<ul style="list-style-type: none"> - Izloženost Kompanije tržišnom riziku promjena kamatnih stopa se prvenstveno odnosi na kratkoročne depozite Kompanije uključene u gotovinu i gotovinske ekvivalente. S obzirom na trenutne tržišne kamatne stope, rizik novčanog protoka ocjenjuje se kao nematerijalan.
Kreditni rizik	<ul style="list-style-type: none"> - Diferencijacija različitih potrošača - Brža naplata potraživanja (smanjenje DSO) - Pregled stanja i limita potrošača - Povećana kolateralizacija
Rizik likvidnosti	<ul style="list-style-type: none"> - Održavanje dovoljne količine novca - Poboljšanje stope naplate potraživanja - Prilagođavanje iznosa dividendi isplaćenih akcionarima - Fazno ulaganje u osnovna sredstva - Nadzor kapitala na osnovu stepena zaduženosti. Kompanija u 2021. godini nije koristila pozajmice od banaka.

Operativni rizici	
Bezbjednost i životna sredina	- Primjena bezbjednosnih postupaka i redovna kontrola svih objekata - Ulaganja za poboljšanje nivoa bezbjednosti i zaštite životne sredine.
Usklađenost u smislu operativnosti i kvaliteta proizvoda	- Sprovođenje potrebnih mjera za potpunu usklađenost s postojećim specifikacijama kako na nivou lanca snabdijevanja tako i na kvalitetu proizvoda. - Ulaganja u cilju prilagođavanja konfiguracije opreme, u skladu sa regulativom.
Rizik po imovinu i obaveze	- Pokrivenost osiguranjem za niz rizika, uključujući oštećenje fizičke imovine, lične povrede, prekid poslovanja, proizvoda ili druge odgovornosti.

Sistem interne revizije i upravljanje rizicima

Sistem interne revizije i upravljanje rizicima Kompanije uključuju zaštitne mehanizme i mehanizme praćenja na različitim nivoima unutar organizacije, kao što je opisano u nastavku:

Identifikacija, procjena, mjerenje i upravljanje rizikom

Identifikacija i procjena rizika odvija se uglavnom tokom strateškog planiranja i godišnje pripreme plana poslovanja i revizije. Prednosti i mogućnosti se ispituju u kontekstu djelatnosti Kompanije, ali i u odnosu na zainteresovane strane na koje mogu uticati.

Planiranje i praćenje/Budžet

Poslovanje Kompanije prati se kroz detaljni budžet po sektoru poslovanja i tržištu. Budžet se sistemski prilagođava, a rukovodstvo Kompanije prati finansijski učinak putem izvještaja koji se redovno sačinjavaju i poređenja budžeta sa ostvarenim rezultatima.

Adekvatnost sistema interne kontrole

Sistem interne kontrole sastoji se od politika, procedura i zadataka koje sačinjava i sprovodi rukovodstvo Kompanije i služba interne revizije u svrhu efikasnog upravljanja rizicima, postizanja poslovnih ciljeva, pouzdanosti finansijskih i administrativnih informacija i poštovanja zakona i propisa.

Zaduženje nezavisne Službe Interne revizije je da obezbijedi, putem periodičnih procjena, terenskih i administrativnih revizija, da su identifikacione procedure i upravljanje rizicima koje sprovodi Menadžment adekvatnog karaktera, da sistem interne kontrole djeluje efikasno i da su informacije koje se dostavljaju članovima Odbora direktora u odnosu na sistem interne kontrole pouzdane i odgovarajućeg kvaliteta. Takođe, Služba interne revizije prati preporuke Službe interne revizije HP grupe i zadužena je za implementiranje istih.

U prvom kvartalu 2021. Služba interne revizije je nastavila sa kompletiranjem obaveza u domenu Godišnjeg plana revizije u vezi revizije procesa i poštovanja internih procedura na instalaciji u Baru i avio servisu u Tivtu, revizije isporuka i poštovanja ugovornih klauzula kada su u pitanju dobavljači LPG derivata, revizije zarada, revizije procesa prefakturisanja, kao i revizije COMO ugovora.

Služba interne revizije je implementirala i follow up revizije ugovora dopunskog asortimana, poštovanja internih procedura u pogledu stambenih kredita zaposlenih, kao i follow up revizije prodaje kada je u pitanju bunker aviona.

Služba interne revizije je u prvom kvartalu 2021. godine izvršila 19 terenskih revizija poslovanja benzinskih stanica, 17 revizija u domenu praćenja isporuka naftnih derivata benzinskim stanicama, kao i 16 terenskih praćenja isporuka naftnih derivata komercijalnim kupcima i permanentnim izvještavanjem u pogledu mogućih anomalija na osnovu navedenog monitoringa.

U prvom kvartalu 2021. godine Služba interne revizije je nastavila monitoring razlika na gorivima po svakom biznis segmentu, uključujući maloprodajne operacije, terminale i sekundarni transport, na osnovu kojeg je adresirala egzatne preporuke u smislu unapređenja internih kontrola, dominantno misleći na ustanovljenje drugog nivoa monitoringa, eventualne korekcije mjernih uređaja i redovnog izvještavanja od strane relevantnih sektora.

Uloga i odgovornosti Odbora direktora

Uloga i odgovornosti Odbora direktora definisani su Statutom Kompanije.

Sprječavanje i suzbijanje finansijske prevare

Relevantne interne kontrole i unaprijeđene sigurnosne mjere primjenjuju se za područja koja se smatraju da su izložena visokom riziku u smislu finansijske prevare. Pored internih kontrola koje sprovode sve službe, sve aktivnosti kompanije su predmet revizije Službe Interne revizije, čiji se rezultati dostavljaju Odboru direktora.

Interna regulativa o poslovanju

Kompanija je sačinila relevantne interne propise koje je odobrio Odbor direktora. U okviru ovih propisa definišu se ovlašćenja i odgovornosti koje promovisu odgovarajuće razdvajanje dužnosti unutar Kompanije.

Kodeks poslovnog ponašanja

Kompanija je u cilju dobrog korporativnog upravljanja, izradila i usvojila Kodeks ponašanja, odobren od strane Odbora direktora. Kodeksom ponašanja su obuhvaćena načela u skladu sa kojima bi svako lice, zaposleni ili treća strana uključena u poslovanje Kompanije, kao i kolektivni organ, trebalo da postupa u okviru svojih dužnosti. Iz tog razloga, Kodeks predstavlja praktičan vodič svakodnevnih radnih zadataka svih zaposlenih u Kompaniji, ali i trećih lica koja sarađuju sa istom.

Zaštitne mjere u sistemima informacionih tehnologija

Sektor za informacione tehnologije Grupe odgovorno je za izradu IT strategije i obuku osoblja u cilju ispunjavanja svih potreba, kao i za podršku IT sistema i aplikacija kroz izradu i ažuriranje uputstava u saradnji sa spoljnim konsultantom ukoliko to je potrebno. Kompanija je izradila zadovoljavajući okvir za praćenje i kontrolu svojih IT sistema, koji je definisan nizom internih kontrola, politika i procedura.

Finansijski izvještaji i finansijsko izvještavanje - zaštitne mjere

Kompanija primjenjuje ustaljena pravila i postupke nadzora Službe računovodstva koji između ostalog obuhvataju računovodstvena načela koja je usvojila Kompanija i smjernice za pripremu finansijskih izvještaja. Takođe se sprovodi automatska provjera i validacija različitih transakcionih sistema i sistema izvještavanja. U slučaju transakcija koje nisu ustaljene potrebno je posebno odobrenje. U tom smislu, Služba interne revizije sprovodi dodatne provjere na bazi uzorkovanja u posmatranom periodu. Služba interne revizije vrši provjeru uskladenosti Pravilnika o računovodstvenim politikama u odnosu na važeće odredbe Zakona o računovodstvu i relevantne međunarodne računovodstvene standarde.

Ovlašćenja u Kompaniji

Pravilnikom o ovlašćenjima se definišu ovlašćenja različitih rukovodioca Kompanije, kako bi se izvršile određene transakcije ili dužnosti (npr. potpisivanje plaćanja, ovjera računa, potpisivanje ugovora itd.).